

det blive Tilfældet, at Flertallet accepterede denne Ændring, vil jeg dog bede om, at den maa blive modificeret saaledes, at den overhovedet bliver acceptabel. Der maa tilvejebringes en Lighed mellem Landejendommene og Industrijendommene. Det gaar virkelig ikke at fritage Besætning og Inventar paa Landejendomme og saa medregne mur- og nagelfaste Dele paa de industrielle Ejendomme; thi der er en fuldstændig Lighed imellem dem. Hvad Maskinerne ere i Fabrikkerne, ere Køer, Heste og Svin osv. i Landejendomme. Hestene ere Trækraften ligesom Dampmaskinerne, Køerne ere Produktionsredskaberne, der frembringe og forædle Raastofferne til Smør; Svinene frembringe Flæsk; det er ganske det samme som Maskinerne gøre i Fabrikkerne. Dét gaar paa ingen Maade an, saaledes som det er blevet sagt, at sammenligne Køer, Heste og Svin med Lageret. De svare netop til Maskinerne, og der maa derfor utvivlsomt kræves Lighed paa dette Punkt.

Dertil kommer, at hvis man vedtager de ærede Medlemmers Ændringsforslag, gør man alle Bykommuner og Kjøbenhavn en Uret, som man slet ikke tilsigter. Man har aabenbart ikke tilsigtet at forhøje Ejendomsskylden fra 0,75 til 0,86. Man maa huske paa, at Bykommunerne skulle have Differencen mellem den hidtidige Bygningsafgift og den ny Ejendomsskyld til Staten; men naar man forhøjer den ny Ejendomsskyld til Staten, faa Kommunerne mindre. Man berøver dem de 0,10 pro mille af Ejendomsskylden, men de ere i Forvejen stillede saa ugunstigt efter det foreliggende Forslag, at de slet ikke kunne taale dette Tab. Det maatte saa Ændringsforslaget erstatte paa anden Maade, f. Eks. ved Fordelingen. Hvis de ærede Forslagsstillere ville gaa ind paa en mere retfærdig Fordeling, der erstattede Bykommunen dette Tab, vil der ikke fra vor Side kunne siges noget i hvert Fald med en Forhandling om det. Saa faa vi se, om det er muligt at gennemføre denne Tanke, saaledes at der ikke gøres Uret til nogen Side.

Fogtmann: Til Ære for dette Tings Retfærdighedssans har jeg et Indtryk af, at det lille beskedne Ændringsforslag, jeg har stillet og anbefalet, har mødt ret almindelig Sympati i sin rene Almindelighed, men jeg maa beklage, at de Udtalelser, som ere faldne derom særlig fra den ærede Ordførers og den ærede Ministers Side, neppe vare saa sikre med

Hensyn til dets Skæbne i den kommende Tid, som jeg kunde ønske. Jeg vil imidlertid tro, at vi ere enige om at ordne den Sag paa saa retfærdige Betingelser som muligt. Saa findes der ogsaa nok en Form derfor, og det er vel hovedsagelig det, det drejer sig om.

Den ærede Finansminister sagde, hvad der var ganske rigtigt, at det Forhold, jeg har nævnt, var af rent privatretlig Natur, og det er det naturligvis ogsaa. Det er en Overenskomst, to Parter have indgaaet under Forudsætning af den hidtil gældende Lovgivning og de bestaaende Forhold i Landet. Men naar vi nu gaa hen og i et stort Spørgsmaal som Skatte-spørgsmaalet forandre vor hidtilgældende Lovgivning paa den Maade, at vi rent forrykke de Synspunkter og Forhold, hvorunder to Parter have indgaaet et rent privatretligt Forhold, gør man Uret til en af Siderne. Vi gribe ind og forrykke Udgangspunktet for det privatretlige Forhold, som to Parter have skabt, og det kan ikke være Mening, at vel erhvervede Rettigheder af den ene eller den anden Natur absolut skulle brydes ved ny Lovgivningsregler.

Den ærede Finansminister syntes at antyde, at et saadant Forhold som det, jeg har paataalt, maatte være i og for sig saa klart og naturligt, at det ikke vilde berøres af denne Lov, at den ikke vilde komme til at forstyrre det nuværende indbyrdes Forhold. Jeg har ogsaa selv udtalt Tvivl om det, men de fleste Jurister, jeg har nævnt Spørgsmaalet for, have ment, at det ikke forholdt sig saaledes, at den ny Ejendomsskyld juridisk set, hvor der bliver Tale om et civilretligt Spørgsmaal, maa betragtes som en Afløsning af de nuværende Hartkornsskatter; og i det Tilfælde, som jeg har nævnt, tror jeg heller ikke, at der for en almindelig, jævn, borgerlig Fornuft kan siges, at de direkte afløse hinanden. Jeg tænker her paa et særligt Tilfælde; der kan være flere lignende. Det ærede Medlem fra Vonsild (Jessen) har saaledes nævnt et, der vel ikke ganske falder sammen dermed, men dog er af lignende Natur, og man kan ogsaa tænke sig andre Tilfælde, der i alt Fald ere beslægtede dermed. Jeg tænker nu paa et særligt Tilfælde. Jeg nævned, at nogle ældre Landejendomme for omtrent 100 Aar siden vare komne i deres Ejeres Besiddelse paa den Maade, at den hidtilværende Ejer af Godset overtog alle de kongelige, faste Skatter og svarede